

Bouwen aan Vlaanderen

NUMMER 4 | 2009
JAARGANG 10 | 3 MAANDELIJKS
WWW.BOUWENAANVLAANDEREN.BE
VAKTIJDSCHRIFT VOOR DE BOUW

4



Sportzwembad voor Ekeren
Appartementen op Auxilia
Gallo-Romeins Tongeren
Koninklijke Salons Zaventem
Duurzaam Infrac
Honingzoet Meli



Kinnarps

Kinnarps blikvanger langs Brusselse ring

Tekst: Bram Souffreau
Foto's: Marc Sourbron

< De uitkijktoren met op de bovenste verdieping een cafetaria met dakterras is de nieuwe blikvanger van het gebouw.

Met een gloednieuwe loods en een extra kantoorverdieping in Wemmel maakt Kinnarps zich op voor verdere groei in België. De Zweedse producent van kantoormeubelen heeft naast het Belgisch hoofdkwartier langs de Brusselse ring een gloednieuw gebouw opgetrokken. De architectuur is van de hand van het bureau Bontinck.

Kinnarps vestigde zich in 1996 langs de drukke Brusselse verkeersader en nam in 2004 extra stockageruimte in gebruik. Maar de loods, die zich net naast het hoofdgebouw bevond, werd al snel te klein. Architectenbureau Bontinck kreeg in 2007 de opdracht de loods uit te breiden en in te passen in het hoofdgebouw.

"Een toren van 15 meter vormt de scharnier tussen het oude gebouw met een showroom en de nieuwbouw waarin een loods, een ondergrondse garage en

kantoorruimtes zijn opgenomen. De toren staat tussen de twee gebouwen en is een blikvanger vanop de Brusselse ring", schetst Thomas Haustraete van architectenkantoor Bontinck de situatie. "Een glazen volume vormt de eigenlijke verbinding tussen de beide gebouwen."

Naast de verticale as van de toren heeft de architect ook een horizontale as in het complex verwerkt. "De eerste verdieping boven de nieuwe loods is een ondoorzichtig glazen volume waarin kantoren huizen. Door het hoogteverschil

op het terrein loopt die glazen balk door naar de eerste verdieping van het oude gebouw. Het glas verbindt beide gebouwen en geeft voorts de indruk dat de loods, die onder de kantoren staat, onder het glazen volume is geschoven."

De horizontale glazen as zorgt ook nog voor een andere indruk. "Bezoekers van Kinnarps botsen als het ware op de glazen balk", zegt Haustraete "Het bedrijf ligt immers aan het uiteinde van de Heide in Wemmel, een doodlopende straat in een industriegebied. —

DUCO – ZONWERING

Het Kinnarpsgebouw is uitgerust met Ducosun 250 Ellips' tussenliggend' externe zonwering van Duco (Veurne). De lamellen ervan staan vast gemonteerd onder een hoek van 30°. "Bij de keuze gaf het architecturale aspect de doorslag," weet Pieter Decat. "Het gekozen systeem is ook verkrijgbaar met elektrisch verstelbare lamellen. Ze worden op de bouwplaats gemonteerd in de draagconstructie. Kinnarps koos voor een horizontale plaatsing, maar verticaal is ook mogelijk. Bovendien is er keuze uit een groot aantal hellingshoeken, van 0 of 45°. Zo kan het systeem de achterliggende lokalen optimaal beschaduwden, ongeacht de oriëntatie van het gebouw ten opzichte van de zon. De lamel van 250 mm is het middelste van de zeven formaten die we aanbieden, van 100 tot 400 mm. De onderlinge afstand van de lamellen hangt af van de hellingshoek en het formaat van de lamellen." Het verhaal van Duco begon in 1991, met de productie van ventilatieroosters die gecontroleerd verse lucht direct van buiten naar binnen brengen. In de loop der jaren bouwde

Duco zijn gamma steeds verder uit en realiseerde de onderzoeksafdeling almaar verder geavanceerde systemen om het binnenklimaat te optimaliseren. In zijn nieuwe bedrijfspand nam Duco in 2009 een ruim 700 m² grote black box in gebruik. Daar ontvangt het nu architecten, aannemers en andere bouwprofessionals en opdrachtgevers. Duco gebruikt die ruimte niet alleen als toonzaal, maar ook voor opleidingen, seminaries en andere evenementen. De eigen systemen voor ventilatie en zonwering zijn in de nieuwbouw geïntegreerd.



De nieuwbouw, rechts, past bij de stijl van de showroom langs de Brusselse ring.



Het horizontaal volume, verwerkt in het groen van hoog- en laagstambomen, vormt zo een duidelijk eindpunt in het straatbeeld."

De oude loods werd bij de werkzaamheden volledig afgebroken. Aan de nabijgelegen showroom werd niets gewijzigd. Het architectenbureau hield wel rekening met de bouwstijl. "Maar dat leverde geen al te grote problemen op. Ook het oude gebouw heeft een strak design zonder al te veel tierlantijntjes. Het bestaat voornamelijk uit glas, staal en beton. Ook ons ontwerp is eenvoudig en modern. De twee gebouwen passen dus goed bij elkaar en vormen één geheel."

KLAAR LANDSCHAPSKANTOOR

Kinnarps had een aantal wensen. De fabrikant van kantoormeubilair gebruikt de eigen kantoren als showroom en haalt regelmatig nieuwe bureaus in huis. De inrichting moet dus heel gemakkelijk kunnen worden aangepast. Daarom werd geopteerd voor een landschapskantoor met enkele glazen lokalen. Kinnarps, als specialist kantoorinrichting, heeft het grootste deel van de binnenkant ontworpen. "Een ander punt waarop Kinnarps stond, was voldoende licht en een goed uitzicht", herinnert Hausstraete zich. "Vandaar de keuze voor een volledige glazen wand aan de voorzijde."

Kinnarps is een Zweeds bedrijf en gaat prat op zijn groen imago. Die bedrijfsfilosofie wilde het ook naar het kantoorgebouw vertalen. "Door een verstandig gebruik van de verwarmings- en koeltechnieken en door isolatie is het energieverbruik wel fors afgenomen. Ook wordt bijvoorbeeld een groot deel van het regenwater hergebruikt."

De bouwheer speelt evenwel graag kort op de bal en voerde tijdens de werkzaamheden nog enkele wijzigingen door. Architectenbureau Bontinck en ook hoofdaannemer Cosimco hebben zich steeds flexibel opgesteld. "Die wijzigingen gingen wel gepaard met vertragingen in het bouwschema. Dat kan ook niet anders. Gelukkig begreep Kinnarps dit," zegt Rob Carpentier van Cosimco. "De samenwerking verliep professioneel en de sfeer was opperbest." Het architectenbureau Bontinck kan dit enkel beamen. De bouw startte in augustus 2008 en was eind november, begin december 2009 voltooid.



De uitkraging van het kantoor op de eerste verdieping was geen evidente opdracht.

PARTICIPANT AAN HET WOORD

Cegelec - klimatisatie, sanitair en elektriciteit

Cegelec (Brussel) heeft de plaatsing van de klimatisatie, het sanitair en de elektriciteit in het nieuwe kantoorgebouw van Kinnarps op zich genomen. "De installatie van een Rhoos warmtepomp springt in het oog," legt Bart Schurmans van de divisie Building Installations uit. "Het is een lucht-water warmtepomp die simultaan zorgt voor koeling en verwarming met totale energierecuperatie. Een zeer energetische oplossing." Cegelec is een internationaal bedrijf, aanwezig in dertig landen en gespecialiseerd in geïntegreerde oplossingen. Het staat ook sterk in engineering. "Die troef kwam zeker van pas in het project Kinnarps. Studiebureau Stockman voerde het oorspronkelijk onderzoek naar de technieken uit. Maar de finale uitvoeringsstudie hebben wij, in overleg, verder uitgewerkt omdat de bouwheer tijdens de werken een groot aantal wijzigingen doorvoerde," geeft Schurmans nog mee.

KANTOOR ZWEEFT

Onder de loods is een parkeergarage met 64 plaatsen. "Op vraag van de gemeente, want heel wat auto's parkeerden zich noodgedwongen op de wegberm. De bouw van de garage verliep zeer vlot. We moesten zelfs geen pompen inzetten", legt Hausstraete uit. "Alle personeelsleden kunnen zich nu in de garage parkeren. Voor bezoekers zijn er zes parkeerplaatsen voor de hoofdingang." De gelijkvloerse verdieping bestaat uit een grote loods met vier laadkades en plaats voor een drietal bestelwagens. "De loods is

helemaal opgetrokken uit Kingspan sandwichpanelen. De vrachtwagens en bestelwagens rijden trouwens de loods helemaal binnen. De laadkades bevinden zich niet in open lucht. Op uitdrukkelijke vraag van de bouwheer," klinkt het bij Bontinck. "In de omgeving worden jammer genoeg vaak diefstallen gepleegd."

Die beslissing had wel zijn impact op de rest van het gebouw. Door de beperkte oppervlakte en de grote draaicirkel van de vrachtwagens moest het architectenbureau de loods enkele meters naar achter verschuiven. ■

KINGSPAN

GEVELPANELEN

"Het bestaande deel van het gebouw telde al enkele duizenden m² van onze AWP-panels," licht Léon van Maurik (Kingspan, Grobbendonk) toe. "Voor de uitbreiding zijn er AWP sandwichpanelen gebruikt in de kleuren Spectrum Basalt en Spectrum Silver, samen 380 m². De keuze voor Kingspan heeft te maken met onze uitstekende relatie met architect Bontinck en met de intentie om de uitbreiding te laten harmoniëren met het oorspronkelijke gebouw." AWP staat voor Architectural Wall Panel. "Deze reeks geeft ontwerpers een ruime keuze aan producten voor horizontale en verticale esthetische geveltoepassingen. Ze zijn beschikbaar in de breedtes 600, 900 en 1000 mm en zijn ideaal voor toepassing op gebouwen met een hightech uitstraling, waar esthetiek en markant voorkomen een belangrijke rol spelen." Kingspan Benelux is onderdeel van een beursgenoteerde Ierse groep, die wereldwijd een fijnmazig netwerk van fabrieken en verkoopkantoren heeft uitgebouwd. "In de Benelux is een divisie 'geïsoleerde paneelsystemen' verantwoordelijk voor de marktontwikkeling van geprefabriceerde/geïsoleerde paneelsystemen voor gevels, daken en vloeren. Aanvullend op de eigen sandwichpanelen vertegenwoordigt Kingspan een rijk assortiment aan constructieve systemen. Kingspan draagt duurzaam en sociaal verantwoord ondernemen hoog in het vaandel. Een van de belangrijkste aandeelhouders (12%) is voormalig Amerikaans vicepresident en Nobelprijswinnaar Al Gore. Het is, via zijn privébeleggingsfonds Generation Investment Management, zijn grootste investering in één enkel bedrijf. In Vlaanderen zie je Kingspan-sandwichpanelen in talrijke centra voor voertuigenkeuring, onder meer in Brugge, Diksmuide en Dendermonde. Een andere referentie is machinebouwer Welda in Oostakker. "Voor zijn nieuwbouw in Oosterzele, waarvan de werken nog volop bezig zijn, maakt ook De Turck gebruik van onze dak- en wandpanelen."

TECHNISCHE FICHE

Opdrachtgever: Kinnarps, Wemmel

Architect: Bontinck Architecture and Engineering, Gent

Hoofdaannemer: Cosimco, Kontich

Gevelbekleding: Kingspan, Grobbendonk

Klimatisatie, sanitair en elektriciteit: Cegelec, Brussel

Zonwering: Duco, Veurne

Start werken: augustus 2008

Einde werken: november 2009

Oppervlakte terrein: 2.890 vierkante meter (enkel nieuwbouw)

Vloeroppervlakte: 2.500 vierkante meter (zonder parkeergarage)

Budget: 3,6 miljoen euro

Haustraete: "Het kantoor op de eerste verdieping wilden we echter wel op dezelfde lijn houden als het andere gebouw. Daarom waren we verplicht met een uitkraging te werken."

"De uitkraging was een knap aspect van het ontwerp," aldus Rob Carpentier. "Het is geen huzarenstukje, maar we moesten wel nadenken over hoe we het best zouden aanpakken." "Ook al omdat er geen stalen onderliggers waren", voegt de architect eraan toe. "De uitkraging is zo'n drie meter breed. Normaal gezien lopen de dragers door, maar in deze situatie ging dat niet. De vrachtwagens zouden er anders niet onder kunnen rijden. We hebben het probleem uiteindelijk opgelost door de uitkraging vast te hangen aan het



De 'glazen balk' vormt een horizontale lijn en verbindt oud- en nieuwbouw.

stalen dakgebinte en te laten zweven." Het landschapskantoor is ook niet doorzichtig. De achterzijde bestaat uit panelen, terwijl de voorzijde glas is. "Leuk om weten is dat we naast het kantoor een kleine verblijfplaats hebben gebouwd", geeft de architect mee. "Kinnarps krijgt vaak chauffeurs over de vloer die soms de nacht moeten doorbrengen in Wemmel. Zij kunnen zich in de ruimte verfrissen en gebruik maken van de eetruimte."

UITKIJKTOREN

Maar het opvallendste onderdeel van de nieuwbouw is toch wel het torentje van vier verdiepingen en het glazen volume tussen de nieuwbouw en het oude gebouw. Aan de voorzijde bestaat de toren uit aluminum lamellen van Duco. "Enerzijds om een breuk te maken in de glazen balk, maar anderzijds ook om het zonlicht tegen te houden," zegt Haustraete.

Tussen het kantoor op de eerste verdieping van de nieuwbouw en de showroom loopt een passerel door de toren over een vide heen. In die vide, dat eigenlijk het glazen tussenstuk is tussen beide gebouwen, kunnen exposities van meubelontwerpen of recepties plaatsvinden. Een verdieping boven de kantoorruimte is in de toren een multifunctionele zaal ingericht. "Voor presentaties, belangrijke meetings, feestelijkheden, enzovoort," weet architectenbureau Bontinck. "De toren is geen glazen volume. In de ruimte werd wel een langwerpig raam verwerkt." De bovenste verdieping herbergt een kleine keuken, de cafetaria en een dakterras. "De werknemers kijken er over het bedrijf uit en zien aan de ene kant de drukke Brusselse ring en aan de andere kant het centrum van Wemmel liggen. De toren vormt zo echt wel een uitkijk over de omgeving en moet de werksfeer bevorderen," besluit Haustraete. ■